

SKELLEFTEÅ TINGSRÄTT
Rotel 1

DOM
2013-11-28
meddelad i
Skelefteå

Mål nr B 1190-13

PARTER (Antal tilltalade: 3)

Åklagare

Kammaråklagare Maria Karlsson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Umeå

Målsägande

André Markström
Torsgatan 19 H
931 38 Skelefteå

Målsägandebiträde:
Linnéa Morén
Familjens jurist
Nygatan 62 B
931 30 Skelefteå

Tilltalad

CHANIA Ilmi Amanda Lundgren, 930822-0806
Bladgatan 135
931 58 Skelefteå

Offentlig försvarare:
Advokat Erik von Ahn
Advokaterna von Ahn AB
Östra Norrlandsgatan 51
903 31 Umeå

DOMSLUT

Begångna brott
Rån

Lagrum
8 kap 5 § 1 st brottsbalken

Påföljd m.m.

Skyddstillsyn med särskild behandlingsplan. Om fängelse i stället hade valts som påföljd skulle fängelse 1 år ha dömts ut.

- Särskild föreskrift: Chania Lundgren ska följa upprättad behandlingsplan med kompletterande föreskrifter som frivården kan komma att besluta om samt föreskrift om de utandningsprov och drogtester som frivården i samråd med Piteå kommuns alkohol- och narkotikagrupp Strömgården kan komma att besluta om.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 398	Brännavägen 9	0910-72 56 50	0910-77 80 86	måndag - fredag
931 24 Skelefteå		E-post: skelleftea.tingsratt@dom.se		08:00-16:00
		www.skellefteatingsratt.dom.se		

Kriminalvården

Frivården Luleå

Övervakare

Övervakare förordnas av Kriminalvården.

Andra lagrum som åberopas

34 kap 1 § 1 st 2 p brottsbalken

Skadestånd

Chania Lundgren ska solidariskt med Emily Ågren Ylinenjarvi och Kelly Lee Vidmark utge skadestånd till André Markström med 10 900 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 23 oktober 2013 till dess betalning sker.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Erik von Ahn får ersättning av allmänna medel med 70 026 kr. Av beloppet avser 37 260 kr arbete, 18 165 kr tidsspillan, 596 kr utlägg och 14 005 kr mervärdesskatt. Kostnaden ska stanna på staten.
 2. Linnéa Morén får ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 20 493 kr. Av beloppet avser 16 394 kr arbete och 4 099 kr mervärdesskatt. Kostnaden ska stanna på staten.
-

SKELLEFTEÅ TINGSRÄTT
Rotel 1

DOM
2013-11-28
meddelad i
Skelefteå

Mål nr B 1190-13

PARTER (Antal tilltalade: 3)

Åklagare

Kammaråklagare Maria Karlsson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Umeå

Målsägande

André Markström
Torsgatan 19 H
931 38 Skelefteå

Målsägandebiträde:
Linnéa Morén
Familjens jurist
Nygatan 62 B
931 30 Skelefteå

Tilltalad

Fox KELLY Lee Vidmark, 910811-1361
Familjegränd 2A
931 50 Skelefteå

Offentlig försvarare:
Advokat Jörgen Frisk
AB Jörgen Frisk Advokatbyrå
Nygatan 55
931 30 Skelefteå

DOMSLUT

Begångna brott

1. Stöld
2. Medhjälp till utpressning

Lagrum

8 kap 1 § brottsbalken

9 kap 4 § 1 st samt 23 kap 4 §
brottsbalken

Påföljd m.m.

Skyddstillsyn

Postadress

Box 398
931 24 Skelefteå

Besöksadress

Brännavägen 9

Telefon

0910-72 56 50

Telefax

0910-77 80 86

E-post: skelleftea.tingsratt@dom.se

www.skellefteatingsratt.dom.se

Expeditionstid

måndag - fredag
08:00-16:00

Kriminalvården

Frivården Umeå

Övervakare

Övervakare förordnas av Kriminalvården.

Skadestånd

Kelly Lee Vidmark ska solidariskt med Emily Ågren Ylinenjarvi och Chania Lundgren utge skadestånd till André Markström med 10 900 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 23 oktober 2013 till dess betalning sker.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Jörgen Frisk får ersättning av allmänna medel med 32 602 kr. Av beloppet avser 26 082 kr arbete och 6 520 kr mervärdesskatt. Kostnaden ska stanna på staten.
 2. Linnéa Morén får ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 20 493 kr. Av beloppet avser 16 394 kr arbete och 4 099 kr mervärdesskatt. Kostnaden ska stanna på staten.
-

SKELLEFTEÅ TINGSRÄTT
Rotel 1

DOM
2013-11-28
meddelad i
Skelefteå

Mål nr B 1190-13

PARTER (Antal tilltalade: 3)

Åklagare

Kammaråklagare Maria Karlsson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Umeå

Målsägande

André Markström
Torsgatan 19 H
931 38 Skelefteå

Målsägandebiträde:
Linnéa Morén
Familjens jurist
Nygatan 62 B
931 30 Skelefteå

Tilltalad

Kim EMILY Ågren Ylinenjarvi, 921108-2426
Storgatan 6 J
934 31 Kåge

Offentlig försvarare:
Advokat Göran Landmark
Advokatfirman Lars Landmark AB
Hörnellgatan 2
931 30 Skelefteå

DOMSLUT

Begångna brott

Utpressning

Lagrum

9 kap 4 § 1 st brottsbalken

Påföljd m.m.

Skyddstillsyn med samhällstjänst 60 timmar. Om fängelse i stället hade valts som påföljd skulle fängelse 3 månader ha dömts ut.

Kriminalvården

Frivården Umeå

Övervakare

Övervakare förordnas av Kriminalvården.

Skadestånd

Emily Ågren Ylinenjarvi ska solidariskt med Chania Lundgren och Kelly Lee Vidmark utge skadestånd till André Markström med 10 900 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 23 oktober 2013 till dess betalning sker.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Göran Landmark får ersättning av allmänna medel med 34 155 kr. Av beloppet avser 27 324 kr arbete och 6 831 kr mervärdesskatt. Kostnaden ska stanna på staten.
 2. Linnéa Morén får ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 20 493 kr. Av beloppet avser 16 394 kr arbete och 4 099 kr mervärdesskatt. Kostnaden ska stanna på staten.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Chania Lindgren, Kelly Lee Vidmark och Emily Ågren Ylinenjarvi ska dömas för **rån** och att Kelly Vidmark alternativt ska dömas för **medhjälp till rån** alternativt **stöld** alternativt **håleri** enligt följande gärningsbeskrivning.

Chania Lundgren, Emily Ågren Ylinenjarvi och Kelly Lee Vidmark har tillsammans och i samverkan stulit bl a en kamera värd ca 2 500 kr och en kniv från André Markström samt tvingat honom att låna 3 000 kr av sina föräldrar och ge pengarna till dem.

Detta har skett genom att Chania Lundgren hållit i en kniv och riktat en kniv mot honom och genom att Chania Lundgren och Emily Ågren Ylinenjarvi gjort uttalanden riktade till honom om att han eller hans hund skulle komma att skadas eller dödas, och att de eller andra personer skulle ta hans saker, om han inte skulle ge dem pengar.

Det hände den 23 oktober 2013 i André Markströms bostad i Skellefteå. Hotet var för André Markström akut. Gärningen innebar vinning för gärningsmännen och skada för André Markström.

Kelly Lee Vidmark har i vart fall främjat gärningen genom att med sin närvaro stärka de andra gärningsmännen i deras uppsåt samt genom att leta igenom målsägandens bostad efter pengar och stoppa ner målsägandens kamera i sin påse och ta med sig den från hans bostad.

Kelly Lee Vidmark har i vart fall vid ovan angivet tillfälle olovligen tagit nämnda kamera som tillhörde André Markström. Tillgreppet innebar skada.

Alternativt har Kelly Lee Vidmark tagit befattning med den stulna kameran. Det hände den 23-24 oktober i Skellefteå. Hennes åtgärd kunde förväntas göra det svårare för André Markström att få tillbaka stöldgodset.

Chania Lundgren, Kelly Lee Vidmark och Emily Ågren Ylinenjarvi begick gärningarna med uppsåt.

André Markström har yrkat att de tilltalade skall åläggas att solidariskt till honom utge dels skadestånd med 20 000 kr, avseende ersättning för kränkning, dels 900 kr, avseende det belopp som de tilltalade tilltvingat sig vid brottstillfället utöver vad han var skyldig, jämte ränta på beloppen enligt 6 § räntelagen från den 23 oktober 2013 till dess betalning sker.

I anledning av misstanke om brott som prövas i målet har Chania Lundgren först som anhållen och sedan som häktad varit berövad friheten under tiden den 24 oktober 2013 - den 12 november 2013.

DOMSKÄL

Chania Lundgren, Kelly Lee Vidmark och Emily Ågren Ylinenjarvi har förnekat gärningen och bestritt det enskilda anspråket. De har inte godtagit något belopp som skäligt utom vad avser sättet att beräkna ränta.

Åklagaren har till utveckling av sin talan anfört bl a: André Markström fick i sin bostad besök av de tre tilltalade. Denne hade en skuld till Chania Lundgren på 600 kr och till Emily Ågren Ylinenjarvi på 1 500 kr för narkotikaaffärer. De krävde att få 3 000 kr av honom inklusive ränta och avgifter. Då denne inte hade några pengar, började de plocka på sig saker som målsäganden hade i lägenheten, stökade till där

och hotade denne på olika sätt. Till slut lyckades Markström låna 3 000 kr som överlämnades till flickorna, som därefter avlägsnade sig medförande viss egendom.

Chania Lundgren har genom sin försvarare anfört: De tilltalade besökte lägenheten för att få tillbaka pengar som Markström var skyldig dem. Han var skyldig Chania 600 kr. Då Markström inte hade pengar, ville hon säkerställa att hon fick betalt genom att ta Markströms bankdosa, bankkort och ID-kort som pant. Under diskussionerna erbjöd sig Markström att låna pengar av sina föräldrar, vilket skedde och de lämnade platsen när de fått pengarna. Allt skedde i samförstånd med Markström.

Kelly Lee Vidmark har genom sin försvarare anfört: Hon hade inga fordringar och kom att av en tillfällighet följa med kamraterna. Hon var passiv under besöket. Under detta kom en kamera att placeras i hennes kasse. Denna skulle vara en pant och följde av misstag med när de gick därifrån.

Emily Ågren Ylinenjarvi har genom sin försvarare anfört: Hon hade en fordran på 2 000 kr på Markström. Av praktiska skäl angav de att de ville ha betalning med 3 000 kr. Vid betalningen fick hon 2 000 kr. Något hot har inte uttalats eller förekommit utan de försökte lösa skuldproblemet bl a genom att Markström skulle ta upp ett sms-lån.

Utredningen i målet.

På åklagarens begäran har André Markström hörts som målsägande. Han har därvid uppgivit följande. Han var hemma när det ringde på dörren och när han försökte se vem som ville besöka honom hölls titthålet för. När han öppnade dörren kom de tre

flickorna in och sa att de ville ha sina pengar. Chania började direkt dra ut sladdar och Emily begärde att han skulle ta ett sms-lån. Flickorna sökte igenom hela lägenheten i jakt på pengar. Man försökte få ett snabblån men det fungerade inte. Han fråntogs telefonen och Emily vaktade honom. Chania gick till köket och han hörde att det flög runt saker där. Självt satt han i soffan och hindrades att göra något. Han hörde även att Chania var in i toaletten och att det hände saker där. När han vid ett tillfälle skulle röra sig och flytta ett musikinstrument höll Chania fram en kniv och han såg sedan hela tiden, bl a när han talade med sin mamma, att hon hade kniven i ena armen, där den stack fram så att han kunde se den. Kniven hade hon tagit från köket. Alla såg vad som hände och de måste även ha uppmärksammat kniven. Direkt när de kom in anmanades han att stänga in hunden; för det fall att han inte gjorde detta skulle de sparka den eller göra annat med den. Någon av dem sa att det som nu hänt ”är snälla saker”. ”Det kan bli värre, vi plockar alla dina grejor och tar dem med oss liksom hunden”. Han upplevde det som väldigt hotfullt och var rädd för att de skulle göra hunden, som var hans föräldrars, illa. Hoten kom mestadels från Chania och Emily när de var tillsammans. De packade saker i en väska men lyckades inte stänga den och de kom så att lämna den. Den skuld han hade till Chania och Emily var en drogskuld avseende spice. Skulden till Emily på 1 500 kr hade uppkommit under september och skulle betalas i slutet av september men han hade då inga pengar. Chanias fordran på 600 kr skulle betalas senast den 27 oktober. När det blev klart att han inte kunde få sms-lån kom hoten. Under hela skeendet satt han i soffan och han bevakades så att han inte kunde kontakta någon. Det var mest Emily som bevakade honom. Vid ett tillfälle ville hon ha avlösning. De sa att om de inte fick pengar så ”tar vi med oss allt”. Han insåg att han och hunden kunde fara illa, och han kontaktade då sina föräldrar. Han kände rädsla för att bli knivstukken och för hundens säkerhet. När han ringde sin mamma, fick han inte berätta om hoten. Medan han ringde satt Chania bredvid honom med kniven i armen och petade honom i sidan för att han inte skulle säga något om hotsituationen. Han vet inte när hans nycklar, kameran och dosan till bankkontot togs. Chania frågade efter hans plånbok och plockade ut korten från den. Chania

och Kelly Lee var i köket och bökade och det var det enda Kelly Lee var direkt delaktig i förutom genomletandet av lägenheten. Han såg att Kelly Lee var i nyckelskåpet i köket. I övrigt intog hon en passiv attityd. Det talades om pant och sades att allt skulle försvinna om de inte fick pengar. Det var inte tal om kameran eller om att den skulle tas som pant. Det är riktigt att man försökte få sms-lån. Det var Emily som gjorde ansökan på de uppgifter han lämnade henne och man sökte lån på jämna 500 kr och på 3 000 kr. Beloppet 2 600 nämndes aldrig. Han satt i stort sett i soffan hela tiden medan flickorna rumsterade omkring. Han visste ju att Chania hade en kniv och han hade inte någon tanke på att sätta sig till motvärn. Under skeendet sade flickorna att alla grejor skulle försvinna och att de skulle ringa efter folk som skulle hjälpa dem att ta med sig allt och om pengar inte kom skulle ytterligare åtgärder vidtas. När han talade med mamman, var han angelägen om att lyckas få låna pengarna för att undvika ytterligare händelser och var särskilt rädd ifråga om hunden. - När mamman kommit och han hade överlämnat pengarna, försvann flickorna. Han kunde då se förödelsen i lägenheten med söndrade ägg på golv och väggar, med ris och kaffe på golvet i köket, även nedsmutsad fläkt, med ägg på golvet i hallen och utslängt shampo på kläder som lagts i duschen och blötts ner och söndrade ägg i hans jacka. Han fann också att hans kamera var borta, liksom hans nycklar, bankkort och andra kort och bankdosan. Det var Chania och Emily som var pådrivande i skeendet medan Kelly inte uppträdde hotfullt och inte upplevdes delaktig i rånet. Hon bad att få låna toaletten och var social. Chania krävde att få se hans plånbok och tog ID-kort och betalkort från den.

Kelly Lee Vidmark har uppgivit: De gick till André Markströms bostad för att få svar på frågan varför denne inte betalade sina skulder och diskuterade med denne. Hon ville vara tillsammans med kamraterna. De pratade om olika saker, bl a om sms-lån. Han kom på att han kunde låna pengar av sina föräldrar. De pratade även om att de behövde garantier och kameran kom fram. Hon tyckte att de kom överens om allt som skedde och några verbala hot förekom inte. Hon har inte märkt något knivhot. Det var stökigt och ostädat i lägenheten och golvet var skitigt av något

brunaktigt som fanns där. Det var inte någon otrevlig stämning under den tid av kanske 2,5 timmar som de var där. Emily satt bredvid André. När de talade om eventuell pant så lades kameran, som var det enda som hade något värde, ned i hennes kasse. När de gick, glömde hon att hon hade kameran i påsen och såg den först när hon kommit hem. Hon tänkte lämna tillbaka den senare.- Det är riktigt att hon skickat smsmeddelanden till sin pojkvän, som kände till fordringen på 2 600 kr, och informerade denne om att de fått 3 000 kr och en kamera som pant om pengar inte skulle ha kommit.

Chania Lundgren har uppgivit: Hon visste att André Markström var skyldig Emily pengar och hon hade själv en fordran på honom från försäljning av spice till honom. Hon ville inte uppsöka honom ensam men ansåg att det gick tillsammans med Emily. De träffade Kelly och hon följde även med. De knackade på och Emily förde ordet. André sa att han inte hade några pengar. De började prata om att ta en pant. André erbjöd dem att ta allt. Hon frågade efter hans plånbok, fick den och tog ut allt som fanns i den. André menade att en så liten summa som 600 kr kunde han ordna med att betala. Han hade uppenbart ingenting av värde och efter en stund kom det upp att han kunde låna av sina föräldrar. Han trodde inte att det skulle gå men det gick. Under vistelsen i lägenheten hämtade hon en kniv i köket och rengjorde sin pipa. Hon röker inte i vanliga fall men hade litet att röka. Hon satt i vardagsrummet när hon använde kniven och André såg detta. När de fick pengarna blev det ett hastigt uppbrott och hon kom därför att medföra kniven därifrån. Det var självklart inte meningen att de skulle ta med sig saker därifrån. - Det var ingen otrevlig stämning under vistelsen i lägenheten. De bad honom lösa skuldproblemet och de stannade nog ett par timmar. Han låtsades vilja betala och de gick omkring och kollade. De har inte packat någon väska och har inte vandaliserat något. Det såg dock ut som en missbrukarbostad. Hon har inte sett någon vandalisering men det såg ganskaäckligt ut i lägenheten. Det fanns ingenting av värde i lägenheten utom en kamera. Hon vet dock inte om Kelly tog med sig den och detta var i allt fall inte

meningen. Själv medförde hon bankkort m m och nycklar som en pant. Hon tänkte att om han fick pengar så kunde han inte ta ut dem utan bankkort och identitetskort. Hon vet inte varför hon tog hans nycklar. Hon har inte uttryckt sig hotfullt. Hon använde kniven för att hon ville röka en liten bit hasch som hon hade innan hon återvände till Piteå, där hon bodde på ett boende med krav på avhållsamhet från droger. Han förstod att hon hade en kniv och behövde inte hota honom. Hon har hundallergi och ville därför ha bort hunden från rummet.

Emily Ågren Ylinenjarvi har uppgivit: Hon umgås med Chania och Kelly. Idén uppkom att de gemensamt skulle besöka André och fråga när han tänkte betala skulderna. Syftet var att få reda på när han skulle betala och att få pengar av honom. Hon har upprepade gånger sökt kontakt med honom och hans svar har varit att han inte hade pengar. Hon ville nu veta vilken plan han hade för att få betalning till stånd. De stannade ett par timmar. Hon gjorde klart för honom att hon var besviken på honom. Hon var där för att få pengar eller datum för betalningen. När de fått pengar gick de. Hon hade lovats få pengar den 27 september men hade alltså inte fått pengarna den 23 oktober. Skulden kan ha avsett leverans av spice. Hon vet ingenting om vandalisering av lägenheten, har inte sett ägg på golv eller väggar. Hon kan ha sett det men har inte noterat det. Hon har inte heller hört något och deltog inte i sökande efter värdesaker. Hon var inte delaktig i något prat om pant. Hon var endast intresserad av att få pengar. Han kan ha uppfattat det som otrevligt att det kommer personer och vill ha pengar men något hot förekom inte. Det fälldes endast en allmän kommentar att man skulle ta saker. Antingen har han helt missuppfattat situationen eller så ljuger han. Hon har inte sett någon kniv. Hon anser att hon uppträtt korrekt. Hon har ingen aning om kameran och tog inte del i något samtal om den. Chania uppträdde lugnt, liksom Kelly. Själv satt hon vid tangentbordet och hon uppfattade inte André som ovillig att söka lån och de gjorde detta tillsammans. Hennes fordran var 2 000 kr och de ansökte om lån på 3 000 kr.

Hon var nöjd när hon fick 2 000 kr. Hon minns inte mamman. André sa till denna att han haft fest. Hon har inte vaktat André utan allt skedde i samförstånd.

På åklagarens begäran har målsägandens föräldrar hörts som vittnen. De har uppgivit följande.

Per Erik Markström: Han pratade med André sedan denne pratat med mamman. Han blev upprörd över att André behövde pengar men förstod snart att något hänt och att det var väldigt nödvändigt att han fick pengar. Han märkte under samtalet att det fanns andra personer, troligen unga kvinnor, i lägenheten och förstod att bakgrunden var användning av droger. André sa att det också var nödvändigt att pengarna kom samma kväll, "nu", och att det var viktigt att hunden hämtades. Han fick intrycket att något var annorlunda men förstod inte vad.

Helena Markström: Hon hade just ätit middag och fick meddelandet att hon skulle ringa André. Hon gjorde så och fick höra att något hänt och att han behövde pengar, 3 000 kr. Hon blev irriterad men då han hördes angelägen och yttrade något om att de tar allting i min lägenhet, vilket inte var mycket av värde, men där familjens hund också fanns. Hon frågade om de var där just nu, och han svarade inte men yttrade något om att de kanske kommer tillbaka. Hon sa att hon skulle komma, hämtade ut pengar och for till lägenheten. Dörren var låst men André öppnade och en tjej fanns i hallen och två i vardagsrummet. Det såg hemskt ut i lägenheten, med ris och ägg på golv och väggar, nedsmetat i toaletten m m. Hon gav pengarna till André, som överlämnade dessa till tjejerna. André yttrade något om att det varit en fest, men tillade senare att det var tjejerna som åstadkommit förödelelsen. Det var färska spår på väggar och golv efter söndrade ägg och utvräkt kaffe, ris och socker. André brukar inte ha välstädat men något sådant har aldrig tidigare förekommit. Han berättade senare samma kväll att medan han talade i telefonen hade de suttit

och hotat honom med en kniv. En kniv hade även varit framme medan någon av tjejerna härjat i köket. André menade att hans saker inte var så viktiga men hunden fanns också där, och han menade att de tagit hunden om de inte fått pengar och tömt lägenheten. André är inte våldsam till sin läggning och han har mått dåligt efter händelsen. Särskilt bekymrad har han varit över att hans lägenhetsnycklar varit borta men dessa har nu återfunnits hos en av tjejerna.

Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat fotografier av lägenheten och av beslagtagen kniv, sms-konversation mellan Kelly Lee Vidmark och hennes pojkvän, beslagsprotokoll, utvisande att målsägandens kamera återfunnits hos Kelly Lee Vidmark och att målsägandens nycklar, id-kort, bankkort, bankdosa och en kniv återfunnits hos Chania Lundgren.

Tingsrätten gör följande bedömningar.

Det är utrett att de tre tilltalade tillsammans kommit till målsägandens bostad och där ringt på och stigit in i lägenheten. Det har inte framkommit något som tyder på att besöket var välkommet och de tilltalade har framställt krav på betalning med 3 000 kr som angivits utgöra en skuld till två av dem. Målsäganden har förklarat för dem att han inte hade pengar att betala med. Trots detta har de kvarstannat i lägenheten under ett par timmar, vandaliserat och förorenat den, letat igenom den och slutligen lämnat den med bl a bankkort, identitetskort, nycklar, kniv och en kamera.

Åklagaren har gjort gällande att de tilltalade tillsammans och i samverkan stulit egendomen och tvingat André Markström att låna 3 000 kr av sina föräldrar och ge dem pengarna.

Det är genom André Markströms berättelse och Chania Lundgrens uppgifter styrkt att Chania Lundgren under hennes vistelse i lägenheten hållit i en kniv på ett sådant sätt att André Markström sett kniven. Det framgår vidare av André Markströms berättelse att kniven i vart fall under dennes telefonsamtal med föräldrarna riktats mot honom. Genom målsägandens uppgifter är även styrkt att de tilltalade genast vid ankomsten till lägenheten krävt att hunden skulle försvinna eller stängas in, eljest skulle de sparka och göra saker med hunden. Hoten ifråga om hunden kom från Chania Lundgren. Av målsägandens berättelse framgår även att Chania Lundgren och Emily Ågren Ylinenjarvi menade att vad de gjort gentemot honom var ”snälla saker” och att det skulle bli värre om de inte fick betalning, något som han uppfattade som mycket hotfullt. Målsägandens lägenhet har vandaliserats bl a genom söndrade ägg och målsäganden har nödgats att ansöka om smslån och berövats sina identitetshandlingar och betalkort och hotats med att hans egendom skulle tas om hand eller bortforslas om de inte fick betalning.

Det är alltså fråga om en rad omständigheter som målsäganden uppfattat som hotfulla. För att gärningen skall bedömas som rån krävs att tillgreppen eller betalningen skett medelst hot som inneburit eller för målsäganden framstått som trängande fara. Hot om att andra personer skall komma, att egendom skall bäras bort och hot om ytterligare vandalisering kan inte anses innebära sådant hot. Däremot bör uppvisande av kniv under de omständigheter som i övrigt förekommit för målsäganden ha framstått som trängande fara. Det är alltså styrkt att Chania Lundgren gjort sig skyldig till rån ifråga om de pengar målsäganden lånat från föräldrarna.

Vid samma tillfälle har tillgrepp skett av kniv, vilket stöldbrott synes ha utförts av Chania, och av en del handlingar som senare påträffats hos Chania Lundgren. Dessa

tillgreppsbrott har sådant samband med rånet att de bör anses ingå i Chania Lundgrens rånbrott.

Åklagaren har gjort gällande att rånbrottet skett tillsammans och i samverkan med Emily Ågren Ylinenjarvi och Kelly Lee Vidmark. Båda dessa har förnekat att de observerat att Chania Lundgren hållit i en kniv och hållit den mot målsäganden och de har även hävdats att något hot inte förekommit.

Tingsrätten anser att åklagaren inte lyckats styrka att Emily Ågren Ylinenjarvi och Kelly Lee Vidmark varit medvetna om Chania Lundgrens knivhot mot målsäganden och åtalet mot dem för rån kan därför inte vinna bifall. Av målsägandens uppgifter framgår dock att Emily Ågren Ylinenjarvi så gott som hela tiden suttit med målsäganden och tingsrätten, som funnit utrett att lägenheten vandaliserats och genomsökts under flickornas vistelse i lägenheten, anser utrett genom målsägandens uppgifter att Emily Ågren Ylinenjarvi fått höra att de skulle ta hans egendom, låta hämta den, inte lämna honom, alternativt komma tillbaka och göra värre saker, om de inte fick vad de fordrade och att målsäganden nödgats lämna ifrån sig viktiga handlingar, bankdosa, bankkort och idkort, sådana som man normalt aldrig lämnar till utomstående. Allt detta har inneburit hot mot målsäganden om att han skulle utsättas för brottsliga gärningar om han inte betalade skulderna. Målsäganden har alltså utsatts för olaga tvång, vilket Emily Ågren Ylinenjarvi varit fullt medveten om. Hoten har fått till följd att målsäganden lyckats låna pengar och att Emily Ågren Ylinenjarvi erhållit betalning med 2 000 kr. Fordran på grund av narkotikaaffärer är inte ett av samhället skyddat intresse som kan göras gällande i rättsordningen och den betalning som skett har således inneburit en förmögenhetsöverföring, alltså skada för målsäganden och motsvarande vinning för Emily Ågren Ylinenjarvi. Hon skall sålunda dömas för utpressning.

Vad sedan gäller Kelly Lee Vidmark kan konstateras att hon varit närvarande under hela skeendet och hon har såvitt framkommit inte själv uttryckt hot eller uppträtt hotfullt mot målsäganden men deltagit i genomsökning av lägenheten. Hon har inte heller protesterat eller ingripit till målsägandens försvar när hans lägenhet vandaliserades och har till slut lämnat lägenheten tillsammans med kamraterna medförande en kamera. Därefter har hon i ett sms-meddelande rapporterat att man fått 3 000 kr, dvs mer än den fordran man haft på målsäganden, och att hon fått en kamera, och att hon var nöjd med detta och att kamraterna antagligen också var nöjda. Av meddelandet måste anses framgå att hon ansett sig som medverkande i händelserna. Detta innebär att hon uppsåtligen genom sin närvaro främjat Emily Ågren Ylinenjarvis utpressningsbrott och även Chania Lundgrens brott, bortsett från det förhållandet att råntvånget inte blivit styrkt gentemot Kelly Lee Vidmark och medhjälpen således även i denna del avser utpressning. Hon skall alltså dömas för medhjälp till utpressning. Därtill kommer att hon gjort sig skyldig till tillgrepp av en kamera och hon skall för detta dömas för stöld.

Det kan inte anses utrett att Chania Lundgren eller Emily Ågren Ylinenjarvi haft del i stölden av kameran och åtalet i den delen skall alltså inte vinna bifall.

Påföljder

Chania Lundgren, som är 20 år, har enligt utdrag ur belastningsregistret noterats under sju punkter. Hon ådömdes ungdomsvård i januari 2010 för misshandel, och samma påföljd ådömdes henne i tre domar senare under 2010 för narkotikabrott, misshandel och övergrepp i rättssak. I december 2011 ådömdes hon 70 dagsböter för hets mot folkgrupp och i november 2012 för rån till fängelse ett år. Hon blev

villkorligt frigiven från verkställigheten av detta straff den 22 juni 2013 med en återstående strafftid av fyra månader. Prövotiden utgår den 22 juni 2014.

Frivården har i yttrande anfört följande. Chania Lundgren har vuxit upp med mor och styvfader. De skildes när hon var fyra år och hon bodde sedan växelvis varannan vecka hos dem. Familjen fungerade inte så bra och hon placerades i jourfamilj när hon var nio år och i familjehem när hon var tio år. Hon har även varit placerad på HVB-hem och SIS-institution. När hon var 14 år placerades hon enligt 3 § lagen om vård av unga. Hon har haft och har en god relation till styvpappan. Hon har pojkvän och vill satsa på förhållandet och på ett drogfritt liv utan brott. Under tiden sensommaren 2011 - senhösten 2012 befann hon sig utomlands, bl a i Berlin och Oslo, för att undvika tvångsplacering på behandlingshem. Hon är folkbokförd på styvfaderns adress i Skellefteå men bor sedan slutet av september i Piteå på vandrarhem i väntan på bostad i Piteå genom socialtjänstens missbruksgrupp.- Hon har läst in högstadiet och under anstaltsvistelsen läst in vissa gymnasieämnen. Hon är studiemotiverad och siktar på att vara klar med gymnasiet till sommaren 2014 och att söka till högre studier till hösten 2014. Hon har erbjudits plats vid Studiecetrum i Piteå för studier från den 2 december 2013. Hon lider av astma och det har gjorts flera utredningar om hennes psykiska hälsa men hon har inte fått någon diagnos. - Hon har i perioder druckit stora mängder alkohol, under 2011 dagligen 3 - 4 liter vin och blev under vistelsen i Berlin omhändertagen av polis vid omkring tio tillfällen. Därefter har konsumtionen minskat och efter frigivningen ännu mer. Hon har testat flertalet narkotiska preparat men alkohol är det hon missbrukat mest. Hennes sambo har krav på att hon skall vara nykter och drogfri och ser det som ett stöd. Trots detta blev hon omhändertagen i Skellefteå i mitten av oktober efter öldrickande. Hon har under åren använt hasch och kokain men endast injicerat vid ett tillfälle och har sålt narkotika för att försörja sig. Hon är villig att regelbundet lämna drogtestar för att påvisa drogfrihet. Styvfadern har uppgivit att han trott att hon kommit till insikt efter tiden på Hinseberg och tyckt att

det såg ljust ut för henne och upplevde den aktuella händelsen som ett rejält bakslag. Chania behöver fast bostad och behöver tydliga ramar och kontroll för att kunna genomföra en förändring. Hennes starka sidor är hennes studieförmåga och begåvning och hon behöver en sysselsättning att sköta vid sidan om studierna. Chania Lundgren har själv uttalat att hon vill få chansen att visa sin vilja och förmåga till livsförändring.- Frivården har föreslagit att, om det är möjligt utifrån aktuellt straffvärde, att Chania Lundgren döms till skyddstillsyn med särskild behandlingsplan rörande programmet ETS kompletterat med föreskrifter rörande brottsförebyggande program som frivården kan komma att besluta om samt föreskrift om de utandningsprov och drogtester som frivården i samråd med Piteå kommuns alkohol- och narkotikagrupp Strömgården kan komma att besluta om. Frivården har vidare anfört att det är svårt att bedöma hennes lämplighet för samhällstjänst.

Chania Lundgren har anfört att hon är positivt inställd till skyddstillsyn med program och drogtester.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Chania Lundgren har under provotid efter dom på fängelse för rån på nytt gjort sig skyldig till rån. Närmast till hands är naturligtvis att på nytt ådöma henne ett årslångt fängelsestraff och förverka den villkorligt medgivna friheten. Det kan också anses att det finns särskilda skäl att trots hennes ungdom döma till fängelse på grund av att återfallet inträffat i tiden så nära avslutandet av tidigare verkställighet. Hon har varit häktad i målet, men denna tid blev kort, mindre än tre veckor. Det kan dock konstateras att Chania Lundgren trots en orolig uppväxt nu tycks vara starkt motiverad för att leva ett drogfritt liv och för att genom studier få ett meningsfullt liv. Den föreslagna skyddstillsynen kan visserligen inte anses vara särskilt

ingripande men skulle ändå ge Chania Lundgren tillfälle att visa att hon menar allvar med sin önskan om skötsamhet och ett laglydigt liv. Tingsrätten anser att det finns ett visst utrymme för att med beaktande av hennes ungdom ådöma henne den föreslagna påföljden, skyddstillsyn med behandlingsplan och föreskrifter, och denna påföljd bör då också väljas.

Det är fråga om ett allvarligt brott och straffet för det fall fängelse valts istället för skyddstillsyn skulle ha bestämts till fängelse ett år. Tingsrätten konstaterar att brottet begåtts under prøvotid efter villkorlig frigivning med en återstående strafftid om fyra månader. Enligt 34 kap 4 § brottsbalken skall den villkorligt medgivna friheten förverkas om inte särskilda skäl föreligger. Tingsrätten anser att Chania Lundgrens ungdom med beaktande även av 31 kap 5 § 2 st brottsbalken utgör ett sådant skäl att icke undanröja den villkorligt medgivna friheten.

Emily Ågren Ylinenjarvi, som är 21 år men vid brottet endast var 20 år, har inte noterats i belastningsregistret för brott.

Frivården har i yttrande anfört: Emily Ågren Ylinenjarvi har växt upp huvudsakligen tillsammans med sin mor. Från 12-årsåldern har hon växelvis bott hos sina föräldrar. Familjen är stor med styvföräldrar, styvsyskon, halv- och helsyskon. En familjemedlem har haft missbruksproblem avseende narkotika och en annan har varit dömd till kriminalvårdspåföljd. Hon har pojkvän och i hennes umgängeskrets förekommer både kriminalitet och narkotikamissbruk. Hon har gymnasieutbildning och avser att läsa vidare på universitet. Hon är aktivt arbetssökande. Hon har sömnsvårigheter, känner ångest och har symptom på depression. Hon vet inte vad de psykiska besvären bottnar i. Just nu sörjer hon en bror som just gått bort på grund av narkotikaproblematik. Hon dricker sällan alkohol men hon dricker då sig till berusning. Hon blev i december 2012

omhändertagen enligt LOB. Hon använde narkotika första gången som 13-åring och har sedan testat olika droger och användningen blev med åren alltmer avancerad. En längre period har hon använt Subutex men numera slutat med detta. Hon har inte upplevt negativa konsekvenser av narkotikaanvändningen. I början av 2013 gjorde socialtjänsten en utredning som resulterade i samtal på Klara öppenvård om missbruk. Självskattning gav vid handen att hon sannolikt har ett beroende av droger och hon syntes ha relativt låg motivation att sluta använda narkotika. Hon använder idag cannabis men vill sluta helt med narkotika. Hon vill dock hantera förändringsarbetet helt på egen hand. - Frivården har bedömt att behov av övervakning föreligger men då Emily Ågren Ylinenjarvi är fast besluten att genomföra förändringsarbetet helt på egen hand saknas förutsättningar att föreslå en frivårdande påföljd. Med hänsyn till hennes aktuella missbruksproblem bedöms hon inte lämplig för samhällstjänst. - Emily Ågren Ylinenjarvi har samtyckt till skyddstillsyn men inte ansett sig ha behov av sådan samt tillagt att hon är beredd att följa de regler som skulle uppställas. Hon anser sig lämplig för samhällstjänst och har tillagt att hon numera så gott som helt slutat använda även cannabis.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Emily Ågren Ylinenjarvi har inte tidigare lagförts för brott och hon var vid brottet endast 20 år. Av utredningen framgår att hon haft missbruksproblem under lång tid och det är uppenbart att hon skulle ha nytta av att få en övervakares stöd och hjälp för att nå långsiktig drogfrihet och för planering av sysselsättning och utbildning. Hon bör dömas skyddstillsyn förenad med samhällstjänst 60 timmar. Om fängelse i stället valts skulle fängelse tre månader ha dömts ut.

Kelly Lee Vidmark, som är 22 år, har i belastningsregistret noterats under tre avsnitt 2010 och 2011 som avsett dagsböter för narkotikabrott.

På grund av bristfällig kommunikation har tingsrätten inte lyckats få fram personutredning från frivården men vid huvudförhandlingen har dock viss personutredning kunnat inhämtas. Av denna framgår följande. Kelly Lee Vidmarks föräldrar bor i Skellefteå och hon har två yngre syskon. Hon har ett eget barn, som nu är sex år och är placerad som fosterbarn hos hennes föräldrar. Hon har gått ett år på gymnasiet men avbröt detta. Hon har haft missbruksproblem men håller på att ta tag i detta. Hon bor på ett boende på Klockarberget och får där stöd kring hemmet, med sysslor och psykisk hjälp. Hon har börjat på Klara öppenvårdscentral och får där hjälp att komma från missbruket. Hon har inte något arbete.

Tingsrätten gör följande överväganden.

Det är beklagligt att någon fullödig personutredning inte kunnat införskaffas men vad som framkommit kan dock anses tillräckligt för att en bedömning skall kunna ske i påföljdsfrågan. Den utredning som finns ger vid handen att Kelly Lee Vidmark haft ett allvarligt narkotikamissbruk och att hon nu kommit under behandling för att komma ifrån detta. Hon synes ha någon form av skyddat boende och har behov av psykisk behandling. Även om hon redan synes ha visst stöd och tillsyn anser tingsrätten att påföljden bör bestämmas till skyddstillsyn.

Övriga frågor

Skadestånd

Tingsrätten har i ansvarsdelen funnit att de tilltalade gjort sig skyldiga till brott och de är under dessa förhållanden skyldiga att solidariskt ersätta målsäganden för den skada denne visat sig ha lidit.

Det är naturligtvis en betydande kränkning när tre personer tränger sig in i målsägandens lägenhet och kvarstannar där under flera timmar, bevakar honom och vandaliserar hans bostad och hotar honom på olika sätt. Kränkningersättningen bör skäligen bestämmas till 10 000 kr.

Att genom olaga tvång förmå någon att betala en skuld som inte genom rättsordningen kan indrivs, t ex narkotikaskulder, innebär förmögensöverföring. Oavsett vilket belopp parterna hävdar som rätt skuldbelopp är målsäganden berättigad att utfå vad han yrkat.

Ersättning till försvarare

Försvararna för Emily Ågren Ylinenjarvi och Kelly Lee Vidmark har yrkat ersättning för 21 respektive 22 timmars arbete medan Chania Lundgrens försvarare yrkat ersättning för 35 timmars arbete. Det är att beakta att Chania Lundgren varit häktad och det är naturligtvis så att detta inneburit mer arbete för hennes försvarare. Tingsrätten anser dock att von Ahn får anses skäligen gottgjord om ersättningen beräknas efter 30 timmars arbete.

Ingen av de tilltalade har förmåga att ersätta statsverket för kostnader för försvarare och målsägandebiträde.

Brottsofferfonden

SKELLEFTEÅ TINGSRÄTT

DOM
2013-11-28

B 1190-13

Rotel 1

Envar av de tilltalade skall utge 500 kr till brottsofferfonden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 400)

Den som vill överklaga domen kan göra det senast den 19 december 2013.

Överklagandet ska vara ställt till Hovrätten för Övre Norrland men ska ges in till tingsrätten.

För tingsrätten

Richard Brännström

AVRÄKNINGSUNDERLAG avseende Chania Lundgren, se bilaga

BEHANDLINGSPLAN avseende Chania Lundgren, se bilaga

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,

5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt
6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad. Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.